

دو فصلنامه بین المللی تحقیقات حقوق قضایی

License Number: ۸۶۲۲۷ Article Number: Y۶N۱۱sh۲۵۷۷۱ ISSN-P: ۲۷۱۷-۱۱۳۲

نگرش و شناسایی ابعاد حقوقی اتاق بازرگانی بین المللی ICC

(تاریخ دریافت ۱۴۰۴/۰۷/۱۷، تاریخ تصویب ۱۴۰۴/۰۸/۰۲)

دکتر عبدالزهره عبیاتی

چکیده

اتاق بازرگانی بین الملل یا به اختصار (ICC) سازمانی است بین المللی، غیردولتی، غیرسیاسی، غیرانتفاعی و تخصصی که به همت بخش خصوصی در قرن بیستم تأسیس شد. هدف اتاق بازرگانی بین الملل خدمت به تجارت جهانی از طریق ترویج مبادلات و سرمایه گذاری، گشایش بازارهای جهان به روی کالاها و خدمات و جریان آزاد سرمایه می باشد. اتاق بازرگانی بین المللی محل تجمع و شکل بازرگانان و شرکتها و مؤسسات تجاری بخش خصوصی از سراسر جهان است و کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی که در عرصه تجارت و بازرگانی به معنای وسیع آن، من جمله صنعت، فعالیت دارند می توانند به عضویت اتاق در پاریس درآیند. اتاق بازرگانی بین المللی در سال ۱۹۱۹ میلادی به مرکزیت پاریس فعالیت خود را آغاز نمود. امروزه بسیاری از اتاق های بازرگانی، بانک ها، شرکت های بیمه باربری، شرکت های بازرسی، سندیکاهای حمل و نقل و شرکت های بزرگ تجاری از بیش از ۱۳۰ کشور جهان عضو اتاق بازرگانی بین المللی می باشند. در واقع مهم ترین علت به وجود آمدن اتاق بازرگانی بین الملل، افزایش تجارت جهانی و سرمایه گذاری ها می باشد و در حال حاضر بزرگ ترین و موفق ترین شکل اقتصادی بخش خصوصی در جهان می باشد در سال ۱۹۳۳ اقدام به ایجاد دیوان بین المللی داوری نمود تا در صورت تمایل و درخواست بازرگان ها نسبت به حل و فصل اختلافات بازرگانی احتمالی با روش داوری (Arbitration) عمل نماید.^۱

واژگان کلیدی: اتاق بازرگانی بین الملل، ICC، حقوق، حمل و نقل، کالا، تجاری

بخش اول: بررسی ساختار دیوان داوری اتاق بازرگانی بین‌المللی

ساختار نظام داوری اتاق به ویژه کارکرد و وظایف دو عنصر تشکیل دهنده آن یعنی قواعد داوی و سازمان داوری آن، ویژگی‌های کارکردی و حقوقی خاصی به آن بخشیده است. این ویژگی‌ها عبارتند از:

به طور کلی، داوری مبتنی بر توافق و قرارداد است که به موجب آن طرفین تراضی و تعهد می‌کنند که برای حل اختلاف به جای دادگستری، به داوری مراجعه نمایند. داوری را از حیث شکل انجام، به دو نوع تقسیم کرده‌اند:

۱- داوری موردی یا خاص که منظور از داوری موردی آن است که جریان داوی و تشریفات رسیدگی از ابتدا تا انتها، شامل نحوه شروع داوری، انتخاب داور یا داوران و تشکیل مرجع داوری، تبادل لوایح، انجام مکاتبات و ابلاغ‌ها، برگزاری جلسه استماع، استماع شهود و کارشناس، رسیدگی به جرح داور، و بالاخره صدور رأی و ابلاغ آن، همه و همه توسط خود طرفین دعوی و داوران ساماندهی و انجام شود.

۲- داوری سازمانی یا نهادی که این نوع داوری با کمک و تحت نظارت یک سازمان یا مؤسسه داوری انجام می‌شود. در داوری‌های سازمانی، جریان داوری مطابق قواعد داوری سازمان داوری مربوط انجام می‌شود.

داوری اتاق بازرگانی بین‌المللی از نوع داوری‌های سازمانی است.

دیوان داوری ICC از ۱۲۴ نفر عضو تشکیل شده است که «قاضی دیوان» در معنای اصطلاحی و خاص کلمه نیستند بلکه حقوقدانان برجسته و متخصصین در حقوق و رویه داوری بین‌المللی می‌باشند که از ۸۶ کشور در سراسر جهان معرفی شده‌اند و به ترتیبی که ذیلاً توضیح داده می‌شود به عضویت دیوان درآمدند. یکی از اعضای دیوان به عنوان رئیس عمل می‌کند که ۹ نفر نایب رئیس دارد. تنوع اعضای دیوان داوری باعث میشود که دیوان همواره از یک توان تخصصی جامع و در عین حال گوناگون برخوردار باشد.^۱

همانطور که ذکر شد اتاق بازرگانی بین‌المللی به موجب اساسنامه‌ای اداره می‌شود که در سال تأسیس آن (۱۹۱۹) به تصویب «شورای جهانی» اتاق رسیده است. مقر و محل اصلی اتاق بازرگانی بین‌المللی در پاریس است، اما هیچگونه ارتباطی با کشور فرانسه ندارد. در ایران، کمیته ملی اتاق بازرگانی بین‌المللی اول بار به سال ۱۳۴۵ از طریق اتاق بازرگانی و

صنایع و معادن ایران تشکیل شده و فعال بوده است. پس از پیروزی انقلاب اسلامی، با این که نقش بخش خصوصی در اقتصاد کشور محدود و کمرنگ شد، اما کمیته ملی ایران منحل نشد ولی طبعاً در سطح محدودتری وجود داشته است و پس از یک دوره فترت مجدداً از سال ۱۳۶۴ دور جدید فعالیت خود را آغاز کرده است و در حال حاضر قریب ۱۳۰ عضو دارد که همگی از طریق کمیته ملی ایران به عضویت اتاق بازرگانی بین‌المللی در پاریس درآمده‌اند.^۲

بخش دوم: دیوان داوری اتاق بازرگانی بین‌المللی

دیوان، دارای دبیرخانه‌ای (Secretariat) است که به عرضه خدمات اداری و دفتری و نظارت بر تبادل لوایح دوطرف می‌پردازد و گاه تصمیماتی هم اتخاذ می‌کند (همچون نصب داور و سرداور پس از صدور اعلامیه «استقلال و بی‌طرفی داوران» و نیز نصب داور از سوی طرف ممتنع). اعضای دیوان حقوقدانان کشورهای مختلف‌اند و کمیته‌های ملی هر کشور با تایید شورای جهانی اتاق که عالی‌ترین مرجع تصمیم‌گیری اتاق است، برای مدت سه سال تعیین و منصوبشان می‌کنند.

دیوان داوری که یک رئیس و دو نایب رئیس به انتخاب شورای جهانی خود دارد، هر سال دو جلسه عمومی تشکیل می‌دهد و کمیته دیوان (یعنی رئیس دیوان و نیز دو نفر از اعضا) برای انجام کارهای متداول دیوان، هر ماه سه بار تشکیل جلسه می‌دهد.^۱

دیوان بین‌المللی داوری اتاق بازرگانی بین‌المللی مهم‌ترین رکن سازمان داوری اتاق است و مطابق اساسنامه دیوان اداره می‌شود و همچنین هر سال دو جلسه عمومی دارد که با حضور اعضا تشکیل می‌شود.^۲

یکی از روش‌هایی که اتاق بازرگانی بین‌المللی برای پیشبرد و پشتیبانی از اقتصاد جهانی اتخاذ کرده، توسعه و گسترش «داوری تجاری بین‌المللی» است. دیوان داوری اتاق از ابتدای تاسیس در سال ۱۹۲۳، در توسعه اسلوب داوری به عنوان اسلوب برگزیده جهت حل و فصل دعاوی و اختلافات بازرگانی بین‌المللی - از دعاوی مربوط به معاملات خرید و فروش کوچک گرفته تا دعاوی و اختلافات کلان مربوط به طرح‌های بزرگ زیر بنائی که با تأمین مالی دولتها اجرا می‌شود.

دیوان بین‌المللی داوری بخشی از اتاق بازرگانی بین‌المللی است که برای کمک به حل اختلافات تجاری بین‌المللی تأسیس شده است و اکثراً شکایت‌هایی که به این دیوان ارجاع

می‌شود طرفینی از کشورهای متفاوت با نظام‌های حقوقی و فرهنگی متفاوت دارد. پدیده «قرارنامه داوری» خاص داوری اتاق بازرگانی بین‌المللی است و ریشه در یکی از الزامات حقوقی دادرسی فرانسه دارد و از معدود مواد انعکاس حقوق فرانسه در نظام داوری اتاق است.^۱

بخش سوم: وظایف و قواعد دیوان داوری ICC

دیوان داوری ICC برخلاف اسمش، اساساً دادگاه نیست بلکه یک رکن اداری است که داوری‌هایی را که تحت قواعد ICC انجام می‌شود، مدیریت و نظارت می‌کند. لذا دیوان داوری مبلغ پیش پرداخت هزینه‌ها (advance on costs) را در هر پرونده داوری تعیین می‌کند، وجود قرارداد داوری را به صورت علی‌الظاهر (prima facie) بررسی می‌نماید، محل داوری را تعیین می‌نماید، داور را حسب مورد تایید و یا منصوب می‌کند و در مورد جرح داور (challenge) رسیدگی و تصمیم‌گیری می‌کند و همچنین، دیوان داوری درباره نحوه انجام داوری از قبیل زمان تسلیم لوایح طرفین، ارجاع امر به کارشناس و یا مثلاً تعیین تاریخ جلسه استماع دخالت نمی‌کند و این امور نیز برعهده داور یا داوران در هر پرونده است.^۱

وظیفه دیوان اطمینان از اجرای قواعد سازش و داوری اتاق بازرگانی بین‌المللی است.^۲ قواعد داوری ICC وظایف متعددی را که جنبه شکلی دارند، برای اداره و نظارت بر جریان داوری‌ها برعهده دیوان نهاده است. این وظایف عبارتند از: الف) تعیین پیش پرداخت هزینه‌های داوری، ب) تشکیل مرجع داوری، ج) بررسی و بازبینی پیش‌نویس رأی داوری، و د) تعیین هزینه‌های داوری.

الف - تعیین پیش پرداخت هزینه‌های داوری :

یکی از اصلی‌ترین وظایف دیوان داوری اتاق بازرگانی بین‌المللی عبارت است از مدیریت جنبه‌های مالی دعاوی که به داوری ICC ارجاع می‌شود.

خواهان هنگام ثبت «درخواست داوری» باید مبلغ ۲۵۰۰ دلار به عنوان حق الثبت بپردازد که این مبلغ قابل استرداد نیست. پس از دریافت «درخواست داوری» دبیرکل بودجه هزینه‌ها را بطور موقت تنظیم می‌کند که اصطلاحاً «پیش‌پرداخت موقت هزینه‌ها» (provisional advance on costs) نامیده می‌شود و پرداخت آن برعهده خواهان است. در داوری بین‌المللی، رسیدگی و رأی‌گیری وجود ندارد. دیوان داوری می‌تواند هر زمان که

لازم بدانند در طول رسیدگی در مبلغ پیش پرداخت هزینه ها یا هزینه های جداگانه تجدید نظر کند و آن را افزایش یا کاهش دهد.

ب- تشکیل مرجع داوری :

یکی از مهم ترین وظائف دبیرخانه و دیوان داوری در هر پرونده ای عبارت است از تشکیل مرجع داوری (داور یا داوران). به موجب قواعد داوری ICC مرجع داوری مرکب از یک نفر داور (داور منفرد) یا هیئت سه نفری است (دو نفر داوران اختصاصی طرفین و یک نفر رئیس هیئت داوری).

دبیرخانه دیوان داوری در واقع واحد اداری دیوان است و تصمیمات آن را اجرا می کند. کار مهم دبیرخانه ، ایجاد ارتباط بین اصحاب دعوی و داوران و نیز دیوان داوری اتاق و فراهم کردن تسهیلات و مقدمات تشکیل پرونده و شروع داوری ، و سپس نظارت بر تبادل لوایح و مکاتبات در جریان داوری ، و نیز وصول هزینه های داوری اتاق از جمله وظایف دبیرخانه است. رسیدگی به اعتراضات در جریان داوری و اقدام مناسب یا گزارش به دیوان داوری، ابلاغ تصمیمات دیوان و ... بر عهده دبیرخانه دیوان است.

۱- انتخاب داور:

در مواردی که بین طرفین مقرر شده دعوی به داور منفرد ارجاع شود، طرفین میتوانند مشترکاً یک نفر را به عنوان داور تعیین و انتخاب کنند (nomination). در صورت عدم انتخاب داور مشترک ، دیوان داوری یک نفر را منصوب می نماید.

۲- انتصاب داور:

در مواردی که لازم باشد خود دیوان داوری ICC شخصی را به عنوان داور منصوب کند (appointment)، روش کار تا حدودی متفاوت است. انتصاب داور در داوریه های ICC نوعاً یک فرایند دو مرحله ای است: ابتدا دیوان از یکی از کمیته های ملی اتاق بازرگانی بین المللی می خواهد که یک نفر را به عنوان نامزد داوری معرفی کند.

ج - بررسی پیش نویس رأی داوری :

طبق قواعد داوری ICC مرجع داوری مکلف است پیش نویس هرگونه رأی (اعم از رأی جزئی، رأی موقت یا رأی نهایی) را جهت بررسی و تأیید دیوان داوری، به آن دیوان تسلیم نماید. صرفاً پس از تأیید پیش نویس رأی است که مرجع داوری میتواند آن را امضاء و به دبیرخانه بفرستد تا به اصحاب دعوی ابلاغ شود.^۱

اما جرح داور به بهانه فقدان بیطرفی یا عدم استقلال یا به دلایل دیگر، به صورت لایحه کتبی به دبیرخانه با دلایل و شرایطی که جرح بر اساس آن صورت گرفته، ارائه می شود. برای آنکه جرح قابل پذیرش باشد باید از سوی هریک از طرفین به صورت کتبی ظرف ۳۰ روز پس از دریافت ابلاغیه انتصاب یا تأیید داور ارائه شود، یا ظرف ۳۰ روز پس از تاریخی که طرف جرحکننده از حقایق و اوضاع و احوالی که جرح بر اساس آنهاست مطلع شد، ارائه گردد، اگر چنین تاریخی متعاقب دریافت ابلاغیه باشد.^۲

د- تعیین هزینه های داوری :

در مرحله اولیه جریان دعوی، دیوان داوری برای تامین هزینه های داوری جهت پرداخت حق الزحمه داوران، پرداخت هزینه ها و مخارج داوران در جریان رسیدگی و هزینه های اداری خود ICC بودجه ای را به صورت «پیش پرداخت هزینه ها» تعیین می کند.^۲ در مورد قواعد سازش اختیاری اتاق بازرگانی بین المللی اگر دو طرف نخواسته اند یا نتوانسته اند از طریق مذاکره مستقیم، به نتیجه برسند ولی نمی خواهند که اختلافشان را به دادگاه یا داوری ارجاع دهند می توانند از دیوان، تقاضای سازش کنند. دبیرخانه دیوان داوری، سازش دهنده Conciliator را تعیین می کند و خدمات لازم را عرضه می دارد و هزینه ای را نیز دریافت می کند.^۳

قواعد داوی اتاق، مجموعه مقرراتی است که در واقع آیین دادرسی در داوری است و نحوه رسیدگی به دعوی را مشخص نموده است. مهم ترین مشخصه قواعد داوری اتاق آن است که بیشترین آزادی عمل و انتخاب را برای طرفین و داوران منتخب ایشان در طول جریان داوری قائل شده و از انعطاف زیادی برخوردار است و مهم ترین هدف اصلاحات اخیر در قواعد داوری اتاق، یکی تأمین سرعت جریان داوری و حذف عوامل تأخیر و ... بوده است.^۴

بخش پنجم : خصایص اصلی نظام داوری اتاق بازرگانی

بین المللی، یعنی جهانی بودن و انعطاف آن، و نیز نقش محوری دیوان داوری اتاق بازرگانی بین المللی در اداره و نظارت بر جریان داوری از جمله ویژگی های نظام داوری اتاق بازرگانی است. اتاق بطور ICC که از ۷۷ کشور جهان معرفی و توسط شورای اتاق انتخاب شده اند. دیوان داوری مرتب در جریان تحولات و تغییراتی که در قوانین و رویه های داوری در سراسر جهان رخ می دهد، قرار می گیرد و متناسب با نیازهای متحول طرفین دعاوی و داوران روش کار خود را همسو می سازد. برای مدیریت و نظارت مستمر بر جریان داوری

هایی که به زبانهای گوناگون در ICC دیوان داورى گوشه و کنار دنیا برگزار میشود، از حمایت و کمک دبیرخانه‌های که در محل اصلی اتاق بازرگانی بین‌المللی در پاریس، مستقر است برخوردار می‌باشد.^۱

ویژگیهای دعاوی بین‌المللی در انتخاب شیوه حل و فصل آنها مؤثر است از جمله :

۱ - ارتباط حقوقی قرارداد و اختلاف حاصل از آن با نظام حقوقی و قوانین کشورهای مختلف (از محل انعقاد قرارداد گرفته تا محل اجرا و محل پرداخت) که مداخله هر یک از این قوانین می‌تواند مسائل حقوقی پیچیده‌ای را پیش آورد و رسیدگی دادگاه را طولانی‌تر سازد.

۲ - تنوع فرهنگی اصحاب دعوی و حتی قاضی رسیدگی کننده به دعوی که هرکدام تاریخ و فرهنگ متفاوتی دارند به ویژه از حیث برداشتی که از مفهوم حل و فصل عادلانه دارند و نیز انتظاراتی که به دنبال چنین برداشتی در ذهن ایشان ایجاد می‌شود.

۳ - عدم تمایل طرفین در مراجعه به مراجع قضایی کشور مقابل یا حتی کشور ثالث به علت ناآشنایی و گاه بی‌اعتمادی به نظام حقوقی و قضایی آن کشور.

۴ - بیم از بی‌مهری احتمالی مراجع رسیدگی دولتی در کشور بیگانه به علت احتمال نفوذ و تأثیر عوامل کشوری یا ملی یا اجتماعی در سرنوشت دعوی بویژه در مواردی که طرف دعوی یک دستگاه دولتی در کشور محل دادگاه باشد، که باعث می‌شود طرفین از مراجعه به دادگاههای داخل اکراه داشته باشند.

۵ - پر هزینه بودن رسیدگی قضایی و الزام به داشتن وکیل در بعضی کشورها و نیز طولانی و چند مرحله‌ای بودن جریان رسیدگی دادگاه تا صدور حکم نهایی و لازم‌الاجرا.

۶ - احتمال افشای اسرار تجاری و اسناد و مدارک طرفین که در جریان رسیدگی علنی در دادگاه خواه‌ناخواه مطرح می‌شود.

۷ - ناکارآمدی سیستم قضایی داخلی برای رسیدگی صحیح و مطمئن به دعاوی بین‌المللی و عدم تخصص قضاات داخلی، به این علت که آیین دادرسی داخلی علی‌الاصول برای حل و فصل دعاوی داخلی هر کشور طراحی می‌شود و قضاات هم اساساً برای رفع منازعات و دعاوی داخلی تربیت می‌شوند.

البته به طور کل می‌توان گفت اولین ویژگی این نظام قواعد کافی و کارآمد است که مراحل مختلف جریان رسیدگی را در بر می‌گیرد و صحت رسیدگی و سرعت کافی را برای انجام

داوری تأمین می‌کند و ویژگی دوم نظام داورى اتاق از حیث کارکردی، حقوقی، جهانی بودن آن است. نظام داورى اتاق، یک نظام عامل‌الشمول و جهانی است و بدون هیچ محدودیت ملی یا منطقه‌ای با محدودیت موضوعی قابل استفاده و اعمال است.^۱

نتیجه‌گیری

با توجه به مطالبی که گفته شد نقشی که دیوان از تأسیس آن در سال ۱۹۲۳ بر عهده گرفته است از زمینه‌سازی برای پذیرش و گسترش اسلوب داورى به عنوان روشی مؤثر در حل و فصل اختلافات تجاری گرفته تا ایجاد و تدوین ضوابط و استانداردهای برتر برای مدیریت جریان داورى و به این ترتیب، دیوان داورى ICC در طول زمان همواره یک تشکیلات سازمانی و یک مرجع مورد اعتماد در عرصه داورى بین‌المللی بوده است. داورى کلیه اختلافات در ارتباط با قرارداد فعلی یا خارج از آن نهایتاً طبق قواعد داورى اتاق بازرگانی بین‌المللی توسط یک یا چند داور برگزیده طبق قواعد مذکور حل و فصل خواهد شد. مقررات مربوط به داورى اتاق بازرگانی بین‌المللی مجموعه قواعدی است که از طرف اتاق بازرگانی بین‌المللی الزام آور شناخته شده و قبول داورى اتاق بازرگانی بین‌المللی با متابعت از آن ملازمه دارد.

منابع و مأخذ

الف) منابع فارسی

- ۱- اسکینی، ربیعا، مجله دانشکده حقوق و علوم سیاسی، شماره ۳۱، ۷۸، ۱۳۶۹، ۲۵.
۲. اسکینی، ربیعا، {تعارض قوانین در داوری تجاری بین المللی، مجله حقوقی بین الملل} شماره ۱۱، پاییز و زمستان ۱۵۴، ۱۳۶۸-۲۱۳.
- ۳- اسناد بیانیه الجزایر، مجله حقوقی دفتر خدمات حقوقی بین المللی، شماره ۳، پاییز ۲۰۳، ۱۳۶۴-۲۵۴.
- ۴- افتخار جهرمی، گودرز (تحولات نهاد داوری در قوانین موضوع ایران: دستاورد آن در حوزه داوری بین المللی)، مجله تحقیقات حقوقی، شماره ۲۸-۲۷، پاییز-زمستان ۱۳۷۸، ۴۴-۱۳.
- ۵- جعفری لنگرودی، محمد جعفر، ترمینولوژی حقوق، تهران، چاپ احمدی، ۱۳۷۴.
- ۶- جنیدی، لعیاء، (مسئله اجرای آرای داوری ابطال شده) فصلنامه حقوق، مجله دانشکده حقوق و علوم سیاسی، دوره ۳۸، شماره ۴، زمستان ۱۳۸۷-۱۳۷-۱۵۹.
- ۷- خمای زاده، فرهاد، (احاله واصل آزادی اراده در قراردادها)، اندیشه های حقوقی، سال سوم، شماره نهم، پاییز زمستان ۱۳۸۴، ۱۳۷-۱۵۵.
- ۸- دهخدا، علی اکبر، لغت نامه دهخدا، تهران، نشر دانشگاه تهران، ۱۳۷۲، ماده دال.
- ۹- رنجبران، مصطفی، (سخنی درباره مراکز داوری منطقه ای کمیته حقوقی مشورتی آسیایی و آفریقایی)، مجله حقوقی دفتر خدمات حقوقی بین المللی، شماره ۱۲، بهار و تابستان ۱۳۶۹، ۶۵-۸۲.
- ۱۰- سیفی، سیدجمال، (قانون داوری تجاری بین المللی ایران همسوبا قانون نمونه داوری آنسیترال)، مجله حقوقی دفتر خدمات بین المللی، شماره ۲۳، پاییز و زمستان ۱۳۷۷، ۸۱-۳۵.
- ۱۱- شریعت باقری، محمد جواد، (آثار الحاق جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون نیویورک ۱۹۵۸ در مورد شناسایی و اجرای احکام داوری خارجی) مجله حقوقس دادگستری، شماره ۳۶، پاییز ۴۹، ۱۳۸۰-۴۹-۹۶.
- ۱۲- شیروی، عبدالحسین، (تنظیم قرارداد داوری با توجه به قانون داوری تجاری بین المللی ایران)، مجله مجتمع آموزش عالی قم، شماره ۳، پاییز ۶۵، ۱۳۷۸-۸۳.
- ۱۳- شریعت باقری، محمد جواد، (آثار الحاق جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون نیویورک ۱۹۵۸ در مورد شناسایی و اجرای احکام داوری خارجی) مجله حقوقس

دادگستری، شماره ۳۶، پاییز ۱۳۸۰، ۴۹-۹۶

- ۱۴- شیروی، عبدالحسین، حقوق تجارت بین الملل، چاپ سوم، سمت، ۱۳۹۰
- ۱۵- شیروی، عبدالحسین، قراردادهای ساخت، بهره برداری و واگذاری (بی.اوتی)، پردیس قم دانشگاه تهران- شرکت مهندسی و توسعه نفت، ۱۳۸۴.
- ۱۶- شیروی، عبدالحسین، حقوق تجارت بین الملل، چاپ سوم، سمت، ۱۳۹۰
- ۱۷- شیروی، عبدالحسین، (بررسی قانون نمونه آنسیترا در خصوص سازش تجاری بین المللی)، مجله اندیشه های حقوقس، بهار و تابستان ۱۳۸۵، شماره ۱۰، ۴۷-۷۶.
- ۱۸- شیروی، عبدالحسین، (بررسی قانون نمونه آنسیترا در خصوص سازش تجاری بین المللی)، مجله اندیشه های حقوقس، بهار و تابستان ۱۳۸۵، شماره ۱۰، ۴۷-۷۶.
- ۱۹- صفایی، سید حسین، (سخنی چند درباره نوآوریها و نارساییهای قانون داوری)، مجله دانشکده حقوق و علوم سیاسی، دوره ۴۰، تیرماه ۱۳۷۷، ۳۹-۵
- ۲۰- محبی، محسن، (نظام داوری اتاق بازرگانی بین المللی)، مجله حقوقی دفتر خدمات حقوقی بین المللی، شماره ۱۳۷۸، ۲۴، ۲۹-۱۰۴.
- ۲۱- مشکور، مشکان، (مرکز منطقه ای داوری تهران در یک نگاه)، مجله حقوقی دفتر خدمات حقوقی بین المللی، شماره ۳۶، بهار و تابستان ۱۳۸۶، ۳۲۸-۳۲۳.
- ۲۲- صفایی، سید حسین، (سخنی چند درباره نوآوریها و نارساییهای قانون داوری)، مجله دانشکده حقوق و علوم سیاسی، دوره ۴۰، تیرماه ۱۳۷۷، ۳۹-۵
- ۲۳- قواعد سازش و داوری اتاق بازرگانی بین المللی، ترجمه دکتر حسین خزاعی، مجله دانشکده حقوق و علوم سیاسی ((دانشگاه تهران))، تیر ۱۳۷۳، شماره ۳۲.
- ۲۴- نظام داوری اتاق بازرگانی بین المللی، دکتر محسن محبی، مجله حقوقی، نشریه دفتر خدمات حقوقی بین الملل جمهوری اسلامی ایران، سال ۱۳۷۸، شماره ۲۴.
- ۲۵- نظام داوری اتاق بازرگانی بین المللی، دکتر محسن محبی، مجله حقوقی، نشریه دفتر خدمات حقوقی بین الملل جمهوری اسلامی ایران، سال ۱۳۷۸، شماره ۲۴.
- ۲۶- قواعد داوری اتاق بازرگانی بین المللی، سماعی.
- ۲۷- ساز و کار دیوان بین المللی داوری ICC (ساختار و صلاحیت ها : بخش دوم)، جنیفر کربای، ترجمه: دکتر محسن محبی، نشریه اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران، سال ۱۳۸۶، شماره ۵.

۲۸- ساز و کار دیوان بین المللی داوری ICC (ساختار و صلاحیت ها : بخش آخر) ، جنیفر کربای ، ترجمه: دکتر محسن محبی ، نشریه اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران ، سال ۱۳۸۶ ، شماره ۶ .

۲۹- قواعد داوری اتاق بازرگانی بین المللی و روشهای جایگزین حل و فصل اختلافات ، ترجمه: پندار معصومی ، ویژه نامه مجله حقوقی بین المللی، نشریه مرکز امور حقوقی بین المللی ریاست جمهوری ، زمستان ۱۳۹۱ .

۳۰- ساز و کار دیوان بین المللی داوری ICC (ساختار و صلاحیت ها : بخش دوم) ، جنیفر کربای ، ترجمه: دکتر محسن محبی ، نشریه اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران ، سال ۱۳۸۶ ، شماره ۵ .

ب) منابع لاتین

۱- کتب

۱- Caron, D., & Caplan, L, *The Uncitral Arbitration Rules: A Commentary*. New York: oxford university press, ۲۰۰۶.

۲- Onyema, E, *International Commercial Arbitration and the Arbitrator's Contract*, London & New York: Routledge Taylor and Francis Group, ۲۰۱۲.

۳- Redfem, A., Hunter, M., Blackaby, N., & Partasides, C, *Law and Practic of International commercial Arbitration*, England: Sweet & Maxwell, ۱۹۹۹.

۲- مقالات

۱- Bagner, H, Confidentiality in Arbitration, *Mealey's International Arbitration Report*, vol.۱۴, ۱۹۹۹, pp. ۱۵-۵۵

۲- Carter, J, Rights & Obligations of the Arbitrator, *Dispute Resolution Journal*, vol.۵۲, No.۱, ۱۹۹۷, pp. ۱۷۰-۱۸۱.

۳- Hwang, M, Defining the Indefinable: Practical Problems of Confidentiality in Arbitration, *Journal of International Arbitration*, vol.۲۶, ۲۰۰۹, pp.۶۲۸-۶۴۵.

۴- Leaua, C, Factors taken in to Consideration by The Parties When Appointing an Arbitrator, *Procedia- Social and Behavioral Sciences*, vol.۳۳, ۲۰۱۲, pp. ۹۲۵-۹۲۹.

۵- Mosk, R., & Ginsburg, T, Becoming an International Arbitrator: qualifications, disclosures, conduct and removal, *International Arbitration & Mediation*, No.۳, ۲۰۱۲, pp. ۳۳۹-۳۹۸.

۶- Rothman, P, Please Keep It Confidential: Arbitration makes it Possible, *Dispute Resolution Journal*, vol.۴۹, No.۳, ۱۹۹۴, pp. ۶۲-۸۵

۷- Singhal, S, Independence and Impartiality of Arbitrators, *International Arbitration Law Review*, vol.۱۱, ۲۰۰۸, pp. ۱۲۴-۱۳۲.

۸- Trakman, L, The Impartiality & Independence of Arbitrator, *International arbitration law review*, vol.۱۰, ۲۰۰۷, pp. ۱-۲۸

۹- UNCTAD, Making the Award & Termination of Proceedings, Un, New York: Author, ۲۰۰۵.

۱۰- Waincymer, J, Promoting Fairness & Efficiency of Procedure in International commercial Arbitration, *contemporary Asia Arbitration Journal*, ۲۰۱۰, vol ۳, pp.۲۹-۴۲.

۳- پایان نامه ها

۱- Borba, I, International Arbitration: A comparative study of the AAA & ICC Rules, A Thesis submitted as a partial Fulfillment of The Requirments for the degree Master of Arts in International Affairs, Marquette University, ۲۰۰۹.

۲- Tupy.M.B, How To Deal With Multy-Party Nomination of Arbitrators In International Commercial Arbitration, A Thesis submitted as a partial Fulfillment of The Requirments for the degree Master of Law, Law Factuly, Georgia University, ۲۰۰۶.

